

HRVATSKO SLOVSTVO.

»O prijevodu psalama u nekijem rukopisma hrvatsko-srpsko- i bugarsko-slovenskijem.« Napisao M. Valjavec. Preštampano iz XCVIII., XCIX. i C. knjige Rada jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. U Zagrebu. Tisak Dioničke Tiskare. 1890. Str. 220. — Naš učeni gospod rojak opisuje v tej knjigi staroslovenski prevod psalmov v nekaterih rokopisih hrvatske, srbske in bolgarske recenzije. Glavni namen pisatelja je bil: »porediti ili prispodobiti prijevod pomenutih rukopisa s prijevodom staroslovenskijem, kakav ima v psaltiru glagolskom manastira Sinai-brda po Geitlerovu izdanju.« Knjiga ima dva dela: I. Psalmi pisani glagolicom (str. 7—137). II. Psalmi cirilicom pisani: a) srbske recenzije (str. 137—156); b) bugarske recenzije (str. 157—193). Naposled še »Osvrt«, v katerem se ozira pisatelj na svojo preiskavo ter kaže razlike med cirilskimi psaltiri in glagolskimi (str. 193—220). — Dasi nam je ta knjiga že pred nekaj meseci došla, vendar je ne moremo še sedaj ocenjati. Morebiti o priliki, ako se sploh dá tako strokovnjaško, naravnost iz virov povzeto delo ocenjati. S tem le opozarjamo čitatelje na ta težki plod delovanja našega vrlega rojaka, ki je slovensko ime tako poslalil med brati Hrvati.

Dr. F. L.

Knjige sv. Jeronima za leto 1890.

Pred mesecem je poslalo društvo sv. Jeronima svojim članom društvene knjige za leto 1890., naj zato nekoliko izpregovorim o samem društvu in pa o knjigah, katere je izdalo letos!

Dne 8. maja t. l. je bila v nadškofijskem semenišču glavna društvena seja, kateri je predsedoval društveni predsednik kanonik Budicki. Društvo je v zadnjih dvanajstih letih napredovalo, vendar še vse premalo, če pregledamo gmotne razmere društva in pa veličino lepe hrvatske domovine. L. 1878. je bilo vseh členov 4131, a danes jih je 8758, torej več, kakor za polovico, kar je izvestno lep napredek. Društvu je v prvi vrsti namen, da poučuje v lepih, lahko umevnih knjižicah hrvatski narod, da mu v težkih borbah za obstanek donasa duševnega krepila in razveseljujoče zabave. Torej preprostemu hrvatskemu seljaku so namenjene knjige, a pogledjmo sedaj, koliko je hrvatskih kmetov društvenih členov! L. 1878. jih je bilo 450, a letos jih je 1318, kar je mnogo in mnogo premalo za hrvatski narod. Res mi bode morda odgovorili: kaj si pozabil na »Danico«, društveni koledar, katere se je tiskalo 33.000 izstikov, kateri so romali med narod? Priznavam, da je to lep napredek, vendar zakaj ne bi bilo tako tudi z drugimi knjigami? Drugi bi mi morda odgovorili, da je hrvatski narod jako siromašen in preobložen z davki: odkod mu potem novece za knjige? Rad priznavam tudi žalostno stanje hrvatskega kmetstva, vendar ni povsod tako, mnogo je krajev, kjer ima narod vsega v izobilju (n. pr. v Slavoniji), pa bi se

mnogokateri vpisal v to koristno društvo, da mu je bolj znano. Zato bi se bili morali potruditi domoljubi, posebno pa domorodno duhovništvo; da narod bolj spoznava društvo, treba mu je društvo priporočati ob raznih prilikah. Pa še nekaj bi si usodil opomniti. Kako bi bilo, ko bi se ustanovil tudi letni donesek, za kateri bi se dobile društvene knjige (n. pr. 60 novč. na leto), ker marsikateri težko plača pet goldinarjev na enkrat; mnogo jih ne zmore, še večim se pa smilijo, saj znano, kako težko se položi darček na žrtvenik domovine, pa če nam tudi to koristi. »Danica« nam dokazuje, da se narod baš tako ne brani knjige, če jo more dobiti za majhen denar. Zakaj se torej ne bi ustanovila letnina?

Imovina društvena je jako povoljna, a šteje 117.138 gld. 95 novč.; narasla je v enem letu za 8360 gld. 82 novč. To so lepi novci, zato mislim, da bi moglo društvo malo več trositi na dobro pisane knjige, kar bi bilo izvestno društvu v slavo, čitateljem pa v korist.

Pred nekoliko časa sta se odpovedala dosedanja predsednik Budicki in blagajnik Pažur, in društvo si je izbralo za novega predsednika našega rojaka, kanonika dr. F. Suka, a za blagajnika profesorja dr. I. Dočkala. Kdor pozna oba gospoda, uverjen je, da bode njiju delovanje društvu kaj koristno in plodonosno.

(Dalje)

»Ana Lovićeva« spjeval I. Trnski. V Zagrebu. Knjigare Dioničke Tiskare. 1890. 8°. St. 104. C. 50 kr. — Ta daljša epska pesem obdeluje zgodovinsko dejstvo, katero pesnik sam v predgovoru naznanja, kako je Ana Lovićeva, deklica iz Kostanjevice l. 1630 izdala svoje rojake Turkom. Janko, zal in čvrst mladenič kostanjeviški, je bil v nekem boju onkraj Une ujet. Ahmet-aga ga dá zapreti v Krupski grad. Ana, ki ga je ljubila, poskušala je vse, da bi ga rešila, a vsi poskusi njeni so zaman. Pomoč pride od drugodi. Mejra, Ahmetova hči, skrivna kristijanka, usmili se jetnika in mu pomaga ubežati. Iz hvalečnosti do nje in prijaznosti pa nastane med njima ljubezen. Neko noč zbežita preko Une v domovje. Črv ljubosumnosti se zajé sedaj Ani v dušo. Janku razodene svoja čustva; a ta je ne posluša in jo odpravi. Zrinovska vdova, posestnica gradú v Kostanjevici, povspešuje zvezo Janka z Mejro. Užaljena Ana pribeži k Ahmetu in mu razkrije vse načrte Mejrine. Ponudi se mu sama, ako se krvavo zmaščuje nad ubežnikom in njo. Naznani mu kraj — cerkev svete Ane — in čas: pri sv. maši ob povzdigovanju, kjer in kdaj naj napade vernike z Jankom vred. Tako se zgodi. Ana poda z rdečim robcem znamenje, Turki planejo in vse pobijejo, samo mašnik z Bogom izgine brez sledú. Ana, zvedevša smrt zaročenca, stopi v samostan. Ahmet se na ganljivo pismo biskupa Mrnjavčiča kesa zavratnega napada in v jezi ustrelí Ano, izdajalko. — Ta dogodek, kakor nam kaže tu sestavljena ogrd, doni nekako znano in spomina v nekih potezah na »Miklovo Zalo«, kratko, ni povsem izviren, poseben. A hvaliti nam je dovršeno tehniko, krasno obliko. Narodni zvok in umetelna beseda se vrstita v najlepšem soglasju

pri predsedniku »Katoliške družbe« in po knjigarnah. Posvečene so Drobtinice »visokorodnemu gospodu Andreju baronu Winklerju, c. kr. deželnemu predsedniku kranjskemu itd. v spomin desetletnice njegovega predsedništva«. — Vsebina je ta-le: A. Nabožni del: Duh sv. Frančiška Saleskega. (Str. 3.—80.) B. Življenjepisi: Dr. Jakob Maksimilijan Stepišnik, knezoškof lavantinski. (Str. 83.—99.) Spisal Jernej Voh, župnik. Andrej baron Winkler, c. kr. deželni predsednik kranjski. (Str. 101.—113.) Spisal Ivan Lavrenčič. Karol Tedeschi, župnik. (Str. 115.—146.) Spisal Matija Mrak, kapelan. Jožef Škof, pobožen kmet. (Str. 147.—162.) Spisal Matej Ražun. C. Raznoterosti: Tri ure v Vatikanu. (Potopisni spomini rimskega romarja. Str. 165. do 170.) Rožnovenska Mati Božja v Pompejih. (Str. 170.—173.) Poučne dogodbe. (Str. 174.—184.). Pesmi (str. 184.—192.), med katerimi se odlikujeta: »Cerkvene himne kraljici presv. rožnega venca«, poslovenil J. Bilc, in pa R. Silvestra sprev: »Križec«, ki popisuje mično dogodbo v pesniški obliki.

Knjiga ima sliko Marijanišča na kartonu in štiri druge slike, kakor škofa Stepišnika, barona Winklerja in župnika Tedeschija.

Ker je urednik tega lista uredil in izdal ta letnik, ne moremo objaviti nikake ocene, ampak le prosimo ob tej priliki blagovoljne podpore. Življenjepisi, poučni spisi, dogodbe, vzgledi, pesmi — vse nam bode ustrezalo, ako bode le vsebina res dobra.

»J. Giontinijeva knjižnica za otroke.«

Nismo se skoro imeli v rokah kaj tako primernega in lepega iz slovstva, namenjenega mladini, kakor je zbirka malih zvežčičev z navedenim imenom. V trdem zavitku ponuja izdajatelj ali bolje založnik 12 povestic, katerih vsaka je v malem, mehko vezanem 6 listov obsežnem zvezku. Prvi list ima naslov, a h krati je (z zadnjim) list za zavitek. Povestice so pa te-le: 1. Božje oko hdi. 2. Ne bodi rado-veden. 3. Jurijče in Zorka. 4. Ne vódi nas v skušnjavo! 5. Vihar na morji. 6. Lehkomiselna prijatelj. 7. Otroci v gozdu. 8. Ivan Hromec. 9. Ubožni Tonče. 10. Sosea. 11. Uboga družina. 12. Mati in sin. In kako so mične te pripovedke ter h krati poučne! Otrok naj bi jih čital in zopet čital. A kar je povesticam v velik prid, je to, da imajo čedne barvene slike: vsaka jih ima po šest. Zato menim, da ne morejo stariši kupiti boljšega darila za Miklavža, ali za božič, ali za god otrokom, kakor je ta knjižica za otroke. Jezik je lep, jako pravilen. Škoda, da ne poznamo pisatelja! Želimo le še to, da bi se ta zbirka kmalu pomnožila, jako pomnožila in da bi gospod pisatelj ali urednik hotel malo bolj poudarjati to, kar je posebej katoliško, n. pr. o Materi Božji, o svetnikih, angelju varihu. Ne dvomim potem, da bode tudi gmotni uspeh poveljen.

»Božič pridnim otrokom.« Slovenski mladini poklonil Alojzij Vakaž. Leto prvo, Maribor 1890. Izdal in založil pisatelj. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. 12°. Str. 48. Cena s poštnino vred 15 kr. Dobiva se pri pisatelju pri

sv. Ani v Slovenskih goricah, p. Št. Lenart na Štajarskem. — Dasi imamo takih zbirk že precej, vendar upam, da to ne bode poslednja po svoji vrednosti med njimi. Povem namreč naravnost, da sem v knjižici več dobil, nego sem pričakoval. Kako prijetno pripovedovanje, kako blažilen verski duh in naposled, kako čist in pravilen jezik! Vidi se, da je bila knjižica tudi v rokah spretnega jezikoslovca. Da, tako je prav! Ako namerava gospod pisatelj tako ravhati i nadalje, potem pozdravljamo z veseljem »Leto prvo«. Ker je gospod pisatelj zaradi svoje bolehnosti tudi v gmotnih sitnostih, želimo, da bi se knjižica dobro razprodala.

HRVATSKO SLOVSTVO.

Knjige sv. Jeronima za leto 1890.

(Dalje)

Oglejmo si sedaj čvetero društvenih knjig za leto 1890.

I. »**Danica**, koledar i letopis društva svetog jeronimskoga za g. 1891.« — 8°. Str. 192. Cena 25 kr. — »Danica« za l. 1891. ne zaostaja prav nič za poprejšnjimi. Poleg običnega koledarja in letopisa se vrsti zabavno-poučni del. Tu sta življenjepisa dveh odličnih društvenih dobrotnikov, kanonika A. Veberja in reškega župnika J. Fiamina, potem pa opisa mest Spleta in Travnika z lepimi slikami. Jako primeren in poučen za katoliške Hrvate je pa spis: »Katoličke misije« (str. 88.—117.), kateri bode zanimal marsikoga in mu pokazal plodno in neumorno delovanje katoliške cerkve. Posebno ugajal bode vinorejcem sestavek M. Dudana: »Neprijatelji i bolesti vinove loze« (str. 117.—139.), prav sedaj, ko je udarilo toliko sovražnikov na plemenito vinsko trto. V spisu: »Otče naš!« se pojasnjuje vsaka izmed sedmero prošnje z mično in vspešno dogodbico. Potem sledé: »Kako se pravi oporuka«, »Što se u svietu zbil«, »Gospodarske sitnice«, »Smješice«, »Kakvo će biti vrijeme g. 1891.« in »Sajmovi«. — Vsebina je torej jako raznovrstna in primerua, pa ni zato čudno, da se »Danica« tako priljubila Hrvatom. Dasi jej ne morem ničesar oponašati, svetoval bi vendar, da se »Danici« posveti še več truda, da se poveča in olepša po vsebini, po obliki in zunanji obleki, morda bi potem povsem izpodrinila razne druge koledarje, kateri trosijo med narod neslane šale in slike.

II. »**Grof Borovački i Jelka Večevića**.« (Angjeo obitelji Borovačke) Napisao Josip Zorić, župnik prozorski. — 8°. Str. 308. Cena 50 kr. — Priznati moram, da me je srčno razveselila ta knjižica, saj sem že tolikrat želel in pisal, da dajmo narodu najpopreje zdrave, poštene zabave, da mu omili knjiga, a potem še le kaj drugega. Dopustite mi torej, da spregovorim malo obširneje o tej knjigi. Oglejmo si najpopreje njeno vsebino.

Koncem minolega stoletja je živel dosti siromašno v mali dolinici, v prijetni samoti na podnožju gozdnate zagrebske goré Branko Ve-

čević z malo družinico. Ni bil Branko vedno tukaj, doselil se je bil nedavno semkaj iz Borovca, ko je bil odpuščen iz službe grofa Borovačkega; grofov oskrbnik ga je bil z veliko drznostjo obdolžil prevare in pa upora. Telesno slab, a duševno uničen zaradi teh dogodkov, preseli se Branko kmalu v drugo, bolj domovino, a zapusti siromašno vdovo, najstarejšo hčerko Jelko in troje malih otrok. Jelka se poslovi ne dolgo potem od svoje matere in odide k bogati, a skopi in neusmiljeni teti, gostilničarki blizu Krapine, da se česa nauči. Vendar teta in njene tovarišice, katere so natihome varale svojo gospodinjjo, ravnale so jako neusmiljeno z dobro deklico, katera je ostala nepokvarjena in nedolžna tudi v tej pokvarjeni hiši. Nenaden dogodek oslobodi Jelko neusmiljene tete. Ko je teta odpotovala na nekoliko dni po poslu na Štajarsko, sprejela in nasitila je Jelka nekakove siromašne tuje popotnike brez pomoči, brez denarja. Bil je to ugleden francoski trgovec Edmund Dumont s svojo ženo in dvema dečkoma na potu iz Varšave v Pariz, katerega so na potu čez Ogersko napali tolovaji, ranili ga in mu vzeli ves imetek. Dobrosrčni Jelki se smilijo revni popotniki, streže bolnemu ranjencu, kakor da mu je hčerka, in dá jim na pot malone vso svojo gotovino, katero je pridelala z ročnim delom. To je bilo lepo; a ni ji tega verjela teta, ko se je vrnila po odhodu tujcev, obdolžila jo je tatvine in jo spodila iz hiše. Kam hoče Jelka nego domov! In res se odpoti drugo jutro proti domu. Ko je počivala ne daleč od Krapinskih Toplic, rešila je malemu dekletcu, katero je palo v vodo, življenje. To je bila Minka, hčerka grofa Štefana Borovačkega, baš onega, kateri je odpustil Jelkinemu očetu in se sedaj vračal s družino čez mnogo let zopet v domovino. Iz hvaležnosti in pa, da popravi saj nekoliko svojo krivico, katero je storil poštenemu Branku, pozove grof sedaj Jelko in vse njene na svoj grad Borovac.

Žalostno je bilo stanje kmetstva koncem preteklega stoletja. Kmetje so bili skoro sužniki svojih gospodov, kateri so jih mučili in tlačili, kolikor se jim je poljubilo. Posebno so se odlikovali pri tem razni oskrbniki, kateri so neusmiljeno gulili narod — seveda sebi v korist. Častna izjema so bili grofje Borovački, kateri so bili od nekdanj skrbni očetje svojim podložnikom, posebno pa tedanji grof Štefan in njegova pobožna soproga. Dobro je bilo narodu, dokler je bil grof v Borovcu, ali nastali so za kmete črni dnevi, ko je grof odšel zaradi svoje bolne soproge v Švico, a oskrbnikom postavil nekega Gjulo. Ni bilo zločina in krivice, katere ne bi napravil Gjula svojim podložnikom, a našega plemenitega Branka, kateri je zagovarjal zatirani narod, iznebil se je hitro, tako, kakor smo že povedali. Lahko si mislite, kako je bilo Gjuli, ko se je grof nenadno povrnil in ga ostro prijel zaradi storjenih krivic. Vendar si je znal premeteti lopov tudi tu pomagati in je še za časa pobegnul z novci v tuje.

Lepo je bilo Jelki in njeni materi z malimi otročiči pri Borovačkih. Onega Božiča je napravil grof lepo božičnico svojim kmetom, a na Štefanje

je prišlo v Borovac mnogo odličnih gostov, da poslavé godovno vrnivšega se gospodarja, med njimi tudi prihodnja nevesta, kakor se je mislilo, najstarejšemu grofovemu sinu Pavlu. Vendar Pavel pové baš onega dné Jelki, da bode ona, ali pa nobena njegova nevesta. Jelka ga odločno odbije, opomnivši ga njegovega odličnega rodü in svojega siromaštva. Ko so bili pri večerji, donese sluga list, v katerem poziva grofico njena teta v Kaltenberg v Porenju, da svoje zadnje dneve, kateri so jej že itak šteti, preživi v njeni bližini in da po smrti sprejme ves njen imetek. Grofica odpotuje precej po zimi, kar je bilo v onih burnih časih jako težko, spremljata jo sprog in Jelka. Teta kmalu umre, a grofa pozove najemnik njenega posestva na drugi strani Rene, da pride na francosko stran, da se dogovorita o prodaji. Vendar vse to je bila zvijača, katero je mlel Gjula, nekdanji grofov oskrbnik, da se zmaščuje nad grofom. Ko pride grof na drugo stran, ulovi ga Gjula obdolživši ga ogleduštva. Jedva je naznanil grof svojo nesrečo grofici, ker hitro ga odpeljejo proti Parizu. Nesrečna soproga gre takoj za njim z Jelko proti Parizu, da grofa, če ne reši, vsaj se enkrat vidi. Težko je opisati, koliko ji je pomagala na tem potu dobra Jelka, katera po čudnem naključju najde v Parizu svojega nekdanjega gosta E. Dumonta, kateri je bil za republike važna oseba v upravnem odboru. Od njega zvé, da je grof Borovački obsojen na smrt. Jelka ga preprosi, da grofu pomaga, kar se mu posreči s pomočjo prijatelja, zdravnika Emeta, in grof, grofica, Jelka in neki mladi Morier se vrnejo, preoblečeni, seveda, proti avstrijski meji. Že jim je sijala zlata sloboda, ko v neki gostilni blizu meje spozna grofa oni hudobni Gjula in uredi vse, da mu ne bi sedaj zopet ušel. Vendar Jelka je čula njegove naklepe in še za časa svojim naznanila. Pobegnejo po noči iz gostilne, vendar težko bi se bili umaknili svojim preganjevalcem, da jih ni skrila nekdanja Jelkina tovarišica, katera je bila tamkaj omožena z nekim gozduarjem. Z njegovo pomočjo dospejo begunci naposled vendar v Švico in od onod domov v Borovac. Ondi se začno lepši, srečni dnevi: mladi Pavel se oženi z Jelko — rešilnim angeljem svoje rodbine in postane pravi oče svojim kmetom, a tudi vsem drugim sije mila sreča.

Kaj naj porečem o tej povesti? Glavna napaka ji je, da ni v njej skoro nobene verjetne osebe. Jelka sama, do neverjetnosti »idealizirana«, podobna je najbolj kakemu angelju v človeški podobi; tudi dvojim, da bi našel človek kje takega grofa, kakor je grof Borovački, posebno v onem žalostnem času, ko je bil velikanski prepad med plemenitašem in kmetom. A oni zlobni oskrbnik? Je li pač razlog za ono maščevanje, za ono peklenko mržnjo na grofa to, ker mu je počel ta naštevati njegove krivice in ker je hotel z njim obračunati? Nikakor si ne morem tolmačiti vedenja one deklice v Chalonu in mnogo drugega. V obče se osebe v naši povesti tako prikazujejo, kakor da jih kdo kliče, ali pa kar stavi na stalno mesto (n. pr. Kata na francoski meji). V celi povesti se gibljemo

v idealnem, umišljenem svetu, kakoršnega bi v istini zaman iskal. Ali pa vse to res jako manjša vrednost knjige? Pomislimo le, komu je pisana in pa zakaj?! Ali se spominjate še onih srečnih časov, ko ste se zbrali v nedeljo popoldne okrog tople peči in ko je začel kateri izmed vas čitati glasno: »Žalost in veselje«, »Mater božjo dobrega sveta«, »Izdajalca«, ali kako drugo slično knjižico? Ali se še spominjate, kako vam je srce utripalo, kako se vam je v duši porodilo toliko lepih, plemenitih čustev in kako so vam lesketale v očesih svetle solze? In kolikokrat ste potem že kakovo knjigo, bolj pisano, čitali in vendar niso se vam vrnila ona čustva, ona slast. Ondaj je bilo vaše obzorje drugače, v vaši duši so še živele mnogobrojne pripovedke vaše babice, vi ste verjeli, da je bilo ono istinito in kdo bi vas osvedočil o protivnem? — Poudarjam zato, da je ta knjižica pisana

narodu, in njemu bode ugajala, da bi ne mogla bolj. Pisana je tako lepo, da so mi nehotе lesketale solze v očesih, ko sem jo čital, a to je tudi nekaj. A kaj pa še le narod, koliko tolažilnih mislij, koliko blažilnih besed bode našel v njej. Saj mu vendar pripoveduje o njegovih pradedih, o njih nadlogah in bedah, to prebravši bode trpel svoje bede ložje, češ, saj so še več trpeli njegovi očetje, a Bog jim je vendar pomagal. In kako lepo zmaguje v povesti krepost in nedolžnost, kako se povračuje zloba in hudobija! Res je povest malo preveč »idealizirana«, vendar saj ima narod tudi svoje ideale, od kod bi bile sicer njegove pripovedke in prelepe pesmi? Prav nič ne dvomim, da se bode knjižica tako priljubila narodu, kakor nobena do sedaj, in hvaležen bode vsak, posebno manje naobražen čitatelj društvu, ker mu jo je pre-skrbelo. A to je dovolj.

Raznoterosti.

Naše slike.

Med najslavnejše može sedanjega časa moramo šteti kardinala Lavigerie-ja, katerega kaže mala podoba na str. 360. Karol Marcijal Allemand Lavigerie se je rodil v Espritu (dep. Aire) na Francoskem dne 1. oktobra 1825. Svoje bogoslovne študije je dovršil v velikem semenišču St. Sulpice v Parizu, tam bil posvečen za mašnika in postal pozneje profesor cerkvene zgodovine na Sorbonni v Parizu. L. 1863. ga povzdignejo za škofa Nancyskega, l. 1867. pa za nadškofa Algirskega. Tu je začel delovati jako plodovito kot vrl višji pastir in velik civilizator med afričanskimi rodovi. Ustanovil je za Afriko dva redova, eden moški in drugi ženski. Ko so l. 1880. zopet ustanovili nadškofijo kartaško in primacijo afričansko, podelili so njemu to izredno čast ter l. 1882. (27. marca) tej pridružili še kardinalat. Še bolj je pa zaslovelo njegovo ime, ko je začel delovati v novejšem času na to, da bi se napravila križarska vojska proti groznemu suženjstvu. Prišel je tudi v glavna evropska mesta in navduševal poslušalce za tako vojsko. Ustanovili so se afričanski odbori, začeli so izhajati listi, ki delujejo v tem smislu, in sešla se je letos tudi protisuženjska konferenca v Bruselju. Reči se sme, da duša vsemu temu gibanju je kardinal Lavigerie.

Nadvojvoda Karol Ludovik, zaščitnik češke akademije znanosti in umetnosti. Tega nam

kaže druga naša slika. Nadvojvoda Karol Ludovik je brat našega presvetlega cesarja in se je rodil dne 30. julija 1833. Doslej je bil poleg drugega častni člen dunajske akademije; a ko se je ustanovila češka akademija, dal ji je za protektorja presvetli cesar svojega brata. V slavnostni seji dne 2. t. m. je bil sam navzoč v Pragi. Nadvojvoda je dal svoje sinove poučevati v češkem jeziku in tudi sam toliko umeva češko, da češko govori. Zanima se za češko napredovanje in zato so dobili bratje Čehi vnetega in blagega zaščitnika svoji akademiji.

Gojenci Marijaniški pred jaslicami. Ta izvirna slika nam kaže prizor iz božičnih iger, kakoršne so bile vsako leto v tukajšnjem Marijanišču. Prirejale so se s pomočjo nekaterih dobrotnic tudi žive slike, katere so gledalcem jako ugajale. Tako živo sliko je posnel fotograf in po fotografiji je tu prirejena v tisku. Okoli jaslje so se mično razstavili dečki večji in manjši. Večina jih moli, drugi se klanjajo z raznimi znamenji. Na desni strani vidiš glasbarja z liro in zgodovinopisca z listino; na isti strani so tudi trije modri iz jutrove dežele. Na levi pa daruje deček jagnje, tretji za njim je pastir, dalje tesar s pilo, na robu slike slikar; v sredi pod palmo pesnik z lovorjevim vencem v roki, in tam prav blizu jaslje moli angelj. Tako se vse klanja božjemu detetu in dete vse blagoslavlja. Vsa slika je razstavljena — kakor se lahko vidi — na gledališkem odru.

Cena: Za celo leto 2 gld.; za pol leta 1 gld. Uredništvo in upravnništvo je v Marijanišču.

Izdajatelj, lastnik in urednik **dr. France Lampe.** Tiskala »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani.